

TT-50663L

BİR BAKIMA

SERVER TANILLI

Nermin Menemencioğlu'nun Arkasından...

En çok sayıp sevdiğim insanlardan birini yitirdim; **Nermin Menemencioğlu** yok artık. Bir haberleşme kopukluğu yüzünden geç öğrendim ölümünü. Daha da geç öğrenseydim keşke!..

Çoğu okuyucu tanımaz bu adı.

Nasıl tanıtılmalı Nermin Menemencioğlu'nu o zaman?

En başta gelen niteliğinden söz etmeli: Kültürümüzü Anglosakson dünyasına gösteren nadir pencerelerden biriydi o. Tezgâhını Londra'da kurmuş, kendini bu işe adanmıştı. Resmi elçiliğin dışında, ama ondan çok daha fazla etkili bir kültür elçisiydi.

Böyle yaşadı hep!

Adını daha önce duysam da, 1978 yılında oldu karşılaşmamız.

O yıl, uzun bir süreden beri arkasından koştuğu bir büyük kültür hizmetini gün ışığına çıkarmanın uğraşı ve heyecanı içindeydi. Çıkardı da: Profesör **Fahir İz Bey**'le ortaklaşa bir çalışma içinde yaratılmış, İngilizce '**Türk Şiiri**' adlı bir antoloji yayımladı. Londra'da Penguin Yayınları'nca basılan bu kitap, Divan şiirimizden alıp -halk şiiri ve geçiş dönemi ürünlerini de tanıtarak- çağdaş Türk şiirinin dünyasına getirip sokar okuyucuyu. Yine Fahir İz Bey'le beraber yazılmış -usta işi- bir '**Giriş**'in taçlandığı eser, İngilizcedeki okuyuculara, şiirimizin o büyük serüvenini gösterir. Söz konusu dilde, eskisi ve yenisiyle, Türk şiiri üstüne -bütünlüğüne- tek eser budur sanıyorum.

Kitabı alıp getirdiği günkü sevincini anlatamam.

Haklı bir gurur içindeydi de...

Nermin Menemencioğlu, daha genç şairlere kadar, konusunu sürdürdü. Ayrıca, Çağdaş Türk öykücülüğünü İngilizcedeki okuyuculara tanıtmanın çalışması içindeydi.

Bir büyük merakı da, tariheydi: Uzun yıllar, **Enver Paşa** üstüne çalıştı. Bu nankör konuda vardığı sonuçları, elbet kafasında beliren soruları ve duraksamaları, birkaç yıl önce, Türk Etütleri Enstitüsü'nün davetlisi olarak, Strasbourg'a gelip bir konferansında anlattı bizlere.

Ne var ki, kitaplaşmadı bu çalışmalar.

Nedeni ise, şudur başta: Konusuna saygısı olan bütün araştırmacılar gibi, Nermin Menemencioğlu da aşırı bir titizlik içinde olmuştur hep. Belki tek fark şuradaydı: Nermin Hanım'da bu titizlik, deyim yerindeyse, bir hastalık halindeydi.

O yüzden, çoğu şeyi beraberinde götürdü yazık ki!

Öyle de olsa, arkaya bırakıp da basılmayı bekleyen çalışmalarına sahip çıkmak, bizler için bir görevdir bugün.

Ayrıca, arşivinde -kültürümüz için pek değerli- belgeler olduğunu sanıyorum. Örneğin, **Namık Kemal**'in kimi mektupları vardır bu arşivde. **Nâzım Hikmet**'le mektuplaştığını da söylerdi rahmetli...

İlgililere haber vermesi benden!

Kültür değerlerimizin -iflah olmaz- âşığı, dostumuz **Emre Kongar**'a en başta da...

BİR BAKIMA

SERVER TANILLI

■ Baştarafı 4. Sayfada

Nermin Menemencioğlu, ana ya da baba yönünden, Namık Kemal'in torunlarından. Belirtmeye gerek yok: Atasına layık bir torun oldu.

Bir 'hayr-ül halef' eski söyleyişle.

En güzel anılarım arasındadır: 1988 yılı, Namık Kemal'in ölümünün 100. yılıydı. Türkiye'de o sıralarda iktidarda olan kirli rejimin, büyük özgürlük şairini anmasını bekleyemedik. 'Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi'nin öncülüğünde, Avrupa'da bizler analım dedik. Prof. **Irene Melikof**'un, **Paul Dumont**'un, **Fakir Baykurt**'un, **Demir Özlü**'nün, **Ataol Behramoğlu**'nun, **Serol Teber**'in, **Mustafa Ekmekçi**'nin katılımıyla, Mainz'da, Nürnberg'de, Bremen'de, panellerle andık büyük aydını. Nermin Hanım da, "Namık Kemal Avrupa'da" adlı bir tebliğle ve çocuklar gibi sevinerek gelip katıldı aramıza. O tebliğler, **Abidin Dino**'nun bir kapak deseni ve **İlhan Selçuk**'un da önsözüyle, 'Bir Çağdaş Öncü, Namık Kemal' adıyla kitaplaştı da.

Tarifsiz bir ruh huzuru içinde dağıldık hepimiz.

Nermin Menemencioğlu ile, birkaç karşılaşmamız daha oldu sonra.

Güzel anılarla ayrıldık ikimiz de.

Ölümüne yanmak da varmış yazgıda. Ne gelir elden? Yaşam bu!

Müstesna bir insandı vesselam.

Nur içinde yatsın!..

Kişisel Arşivlerde İstanbul Belleği
Taha Toros Arşivi

* 0 0 1 5 0 6 6 3 4 0 0 6 *